

Ljubljana
Oktober 22.

Leto III.
Številka 1.

Srečko K. Milivojev:

Novo veselje.

Čuj, kaj moje novo je veselje,
kaj je moja nova sreča!
Izpolnjene so davne želje:
Imam te, lepa srajca rdeča...

Pa zakaj
izpolnjene se želje veselim?

Pa zakaj
sedaj nič več si ne želim?

O, dobro, dobro vem,
zakaj!

Glej, tebi, tebi le povem,
bratec, aj!

Čuj, tiho na uho,
tako, tako-le bo:

V zravnani, lepo kriti vrsti
čvrsti mi Orlič mladi
v redu kot na roki prsti
v disciplini vadimo se radi.

Nastop! Ravnaj se! ... zadoni.
Brž četa je zravnana, krita.
Na levo! Stopaj, en, dva, tri...!
Orličev stopa četa ponosita.

In v četi tej, oj, bratec, sreča!
Tam vidiš tudi mene, glej!

Kako blišči mi srajca rdeča,
srce pa vriska: hej, juhej!

Še vprašaš, bratec: Pa zakaj?
Ah, ne! Saj veš za moj ti raj.
Le z mano v naš cvetoči gaj,
boš videl naš mladostni maj...

Zakaj?!

Zdaj ne več, ne več na uho!
Vsak sliši naj — zato glasno:

Zakaj, zakaj —
je to vprašaj?

Zato, zato,
da bo lepo!

Kjer Orlič mladi

lepo telovadi,

si um bistri,

telo krepi,

srce blaži,

glavo vedri . . . tako, tako!

Zakaj, zakaj?

To ni vprašaj!

Zato, zato,

veselo bo!

Zakaj — zato!

Aj, aj! Bo, bo!

Naprej do zmage!

„Zmage dan se nam obeta — — —“

Preteklo leto orlovskega in orliškega dela je res zmagoslavno leto. Vse polno krasnih uspehov je mogoče začrtati v orlovsko spominsko knjigo. Zlasti nam je v ponos mogočni tabor v Brnu, ki je bil za slovensko orlovstvo prav posebno časten, zmagoslaven. Tudi doma so bili orlovski nastopi povsod veličastni. Bili so zunanji dokaz velikega, požrtvovalnega notranjega dela v naših odsekih in krožkih. Pri teh taborih v domovini je povsod vrlo sodeloval tudi naraščaj, naši ljubi Orličiči in drage Orličice. Prav tako! Naši mali se le zavedajte, da ste deležni zmag in uspehov in časti vaših odraslih bratov in sester.

Majhni ste še, to je res. Vendar bodite vselej veliki v orlovskem pogumu in zavednosti: „Kot ponosni Orli . . .“

Ob zaključku zunanjega dela, ob sklepu nastopov in taborov bi rad zapisal nekaj

v spomin!

1) Svojih uspehov in zmag ne pripisovati zgolj sebi! Zahvalimo dobrotnega Boga, da je spremljal orlovsko delo s tako obilnim blagoslovom. Brez Boga nismo nič, „vse pa moremo v Njem, ki nam daje moč.“

2) Ne preveč hrepeneti po izletih, taborih, zabavah! Vse, kar je prav! Izlet je lepa reč, tabor krasna stvar — toda to ni za vsak teden, komaj za dvakrat, trikrat na leto!

Nekateri naši bratci in sestrice pa samo izlet, izlet, izlet —! Pa ne blizu, le daleč, daleč . . . Pa ne enkrat, dvakrat, ne, vsak teden skoraj, na jug, na sever, na vzhod, na zahod — — —. Tudi na Veselo pošto pišejo nekateri samo o izletih in naštevajo 6—10 krajev, kje so vse bili, kje vse telovadili. Kakor da so prišli zgolj zavoljo izletov med Orličiče!

Po pravici povemo: Zadnjič smo bili kar hudi, ko smo videli na Bledu na taboru naraščajnike prav iz Kamnika! Popraševali smo, kako in kaj, pa so nam povedali: Stišali so! Tako dolgo so sitnarili, da so stišali! — Pa ni prav! Izlet je trajal od zgodnjega jutra, do pozne noči, skoraj do jutra. Ni mogoče drugače, ker so imeli vlaki zamude, pa še dež je bil.

Dež, dež! Je sicer lepo, kar piše eden iz Šk. Loke: „Dež nam je pokvaril prireditve, pa smo se tolažili, češ: Kar Bog stori, vse prav stori.“ Toda če se ti na predolgem izletu, ki ni tebi namenjen, v dežju in burji prav presneto prehladiš, tega ni storil Bog, to je storila tvoja nepremišljenost, tvoja drznost! Predrzo siliti v nevarnost, pa ni junaško, ni orlovsko je otročajska! Ali hočete biti otročaji, zraven pa — — — ponosni Orli? — Se ne vjema!

Torej bratci in sestrice! Že danes dober sklep za prihodnjo spomlad in poletje: Samo na tiste izlete bomo silili, samo tistih se bomo veselili, ki so za nara-

ščaj posebej organizirani, posebej prirejeni. To vam bodo povedali vaši vaditelji. Kaj je že disciplina? — Aha: Nič po svoji glavi!

Ko bo čas zato, vas bo „Orlič“ že spet spomnil na vaš današnji „dobri sklep“.

3) Sedaj v jeseni in pozimi pa vsi na goreče orlovsko delo v domačem odseku in krožku! Ali se zavedate, kakšno je to orlovsko delo?

Telovadba: proste, redovne vaje, skok, bradlja . . .

To že, pa to je še malo! Izpolnjevanje orlovskih navkov — to je glavno! Orlovsko življenje — tega vam je treba!

Tisti bo napredoval, tisti bo rasel v pravem orlovskem pomenu besede, kdor bo zrastel do spomladi ne samo na telesu in mišicah, temuč še prav posebno na modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh!

Pri mami — srečna.

„Jaz sem še vedno pri mami in sem srečna.“

Tako je pisala učenka svojemu nekdanjemu katehetu po 13 letih razstanka. To je lepa sličica: Mladenka v cvetu let — svet se ji odpira in jo vabi, ona pa ostane pri mami. Raste, se razvija — pri mami. Smeje se, prepeva — pri mami. Moli, dela — pri mami. Poletje zori, jesen vene — mladenka ostane pri mami. Njena mladost je šestnajstletna — osemnajstletna — dvajsetletna: pri mami jo vživa, pri mami je zavarovana pred svetom. „Mami“ dozoreva siva glava, dekletu kipi sveža mladost! In vendar ostane pri mami. Najlepši so ji tisti zlatorajski dnevi v okrilju — mamine ljubezni. Zagotovo ve: lepšega življenja za pametnega dekleta ni, od življenja tu pri mami. Nihče ga ji ne more dati — razen Bog v nebesih! Ker ljubi mater, ker ljubi sebe, zato ostane — pri mami. Ljubša ji je skorjica suhega kruha iz materinih rok, ko dehteča pečenka kje daleč v tujini, kjer ni materine molitve, ni njene blagodejne prisotnosti!

Dekleta, ostanite pri mami! Tam je prava dekliška sreča doma!
(„Glasnik presv. Srca Jez.“)

Leopold Berce, Središče.

Moj najlepši dan med Orlič.

Kaj takega pa nisem doživel, kar sem na svetul! Dne 16. julija je bil v Središču katoliški shod in orlovski nastop. Ob enem so nam blagoslovili novi Društveni dom. Sedaj imamo torej novo streho, jaz bi pa rad o slavnosti malo več povedal.

Že v soboto zvečer se je pričelo. Ko je mrak legel na zemljo, smo se vsi zbrali pred Domom, veliki in majhni. Bili smo seveda v krojih. Vsak je dobil „lampijonček“ s svečo — tako so rekli, da se imenuje tista luč. Ko se postavimo v pozor, zaigra godba tako pretresljivo, da bi skoraj zajokal. Odkorakamo na pokopališče, kjer so bratje Orli položili venec na grob pokojnega g. prof. Šinka. G. kaplan so nam ob grobu povedali mnogo v srce segajočih besed o življenju pokojnika. Omenili so tudi, da je bil velik prijatelj Orlov. Tudi rajni Orel Rudolf je dobil venec na grob. Godba je igrala tako žalostno, kot bi peli zvonovi zadnji pozdrav pokojnim . . .

Počasi, tiho, globoko zatopljeni v resnobne misli smo zapustili pokopališče. Kam sedaj? Ali že spat?

Ne, prezgodaj bo! Mahnili smo jo na gradišče, kjer so že gorele baklje in močan, visoko pod nebo plameneč kres. Vsi se postavimo v pozoru okoli grmade, g. kaplan so nam pa napravili lep govor. Zapomnil sem si to-le: Kakor gori ta kres, tako morajo naša srca goreti v močnem plamenu v ljubezni do Boga in domovine . . .

Pozno v noč sem se z lepimi spomini v srcu vrnil v spremstvu brata in dveh sester domov. —

Komaj je solnce vstalo s svoje zlate postelje, me je že sestra Micika klicala: Poldek, alo, pokonci!

En čas sem se prav kislo držal, ko sem se pa spomnil, kaj me čaka ta dan, sem bil hitro trezen in vesel. Po končani jutranji molitvi in zajterku se pa napravim v novi kroj. Mama so bili namreč meni in Ivanu kupili čisto nova kroja.

Vi ne veste kako ponosno so naša mama gledali izza ogla, ko smo stopali od doma trije bratje in dve sestri — vsi v orlovskih krojih! O, naša mama imajo radi orlovsko mladino!

Pred domom je bilo že toliko ljudstva, da sem kar debelo gledal. Načelnik nas je razvrstil in tako smo odkorakali ob sviranju godbe pozdravljat došle brate in sestre, velike in male. Oj, koliko jih je bilo! Ko smo se vrnili s postaje, je bila sv. maša. Pa tudi med sv. mašo je igrala godba, zelo veličastno.

Po sv. maši je bil katoliški shod in nato blagoslovitev Doma, ki se mu pravi tudi „Krekova dvorana“. Blagoslov so opravili g. dr. Jerovšek in so naročili, da se morajo iz te hiše vzgojiti mladeniči in dekleta, ki bodo živeli in delali za Boga in narod slovenski.

Z velikim veseljem sem vse to poslušal, ali želodec me je opominjal, da mora biti že poldne. Dobra gospa Borkova so nas povabili na obed, mi smo pa prav radi ubogali.

Ob 3. uri se je vršila javna telovadba. Že dopoldne nam je bil nagajal dež in nam tudi popoldne ni prizanesel. Že je prišla vrsta na nas Orliče, da se pokažemo pri telovadbi — takrat se je pa vlil dež in nas je neusmiljeno opral. Ljudje so

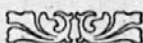
si gotovo mislili: Oh, tile mali bodo vsi pobegnili pod streho!
Pa nismo. Orlovska himna pravi:

Orel zre mirno v sinje višave,
strele in gromi ga ne plaše . . .

Zakaj bi nas potemtakem navaden dež oplašil?

Po končani telovadbi so me oče zavili v suknjo in so mi kupili nekaj peciva. Ko sem videl, da je zame zabave dovolj, sem se z očetom in bratom napotil proti domu. S seboj sem odnesel lepe neizbrisne spomine.

Dokler bom živel, bom ohranil svoj prvi javni nastop globoko v spominu.

Kaj pravi orlovski poslovnik?

Ali veste, kaj je Poslovnik?

To je knjiga orlovskih postav in pravil. Prav pred kratkim je izšla ta knjiga v novi izdaji in tukaj vam bom prepisal, kaj pravi novi Poslovnik o naraščaju.

§ 12. Vsak odsek imej poleg članov tudi naraščaj. V naraščaj spadajo dečki od 7.—16. leta. Naraščaj se deli v nižji, višji in dijaški. Starostno mejo med višjim in nižjim določa predsedstvo J. O. Z.

Naraščaj — višji in nižji — vodi posebno vodstvo, ki sestoji:

1. iz vodje naraščaja;
2. iz vaditelja, ki ga imenuje vaditeljski zbor;
3. iz zastopnika staršev. Tega izvolijo starši na posebnem sestanku.

Za duševnega vodjo pride v poštev predvsem član, ki je je po svojem poklicu posebno sposoben za to mesto.

Ako je potrebno, se vodstvo lahko pomnoži.

§ 13. Naraščajnike sprejema in izključuje vodstvo.

§ 14. Naraščajniki so dolžni:

1. udeleževati se redne telovadbe in sestankov;
2. mesečno prejemati sv. zakramente;
3. popolnoma se zdržati opojnih pijač in nikotina;
4. biti po možnosti naročeni na svoje glasilo;

5. plačevati v naraščajsko blagajno vsaj malo članarino in sicer višji naraščaj nekaj več. Članarino določa odsekovni odbor. Blagajno hrani član naraščajskega vodstva.

§ 15. Nižji naraščaj voli vsak mesec iz svoje srede reditelje in sicer tako, da pride na vsakih 10 naraščajnikov po en reditelj. Naloga rediteljev je: skrbeti za red v telovadnici, na sestankih, izletih in pri drugih prireditvah; pridobivati nove člane in naročnike za naraščajsko glasilo; paziti na redno udeležbo in sploh pomagati vodstvu.

Telovadba nižjega naraščaja naj. se vrši le podnevi.

§ 16. Dijaški in višji naraščaj voli izmed sebe vsako četrletje posebni naraščajski odbor in sicer: načelnika, zapisnikarja in za vsakih 10 naraščajnikov po enega reditelja.

Področje odbornikov določa in njih delo nadzoruje vodstvo naraščaja, ki po potrebi sklicuje seje in daje navodila.

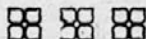
Savin.

Kralj Matjaž.

Križ, kraž,
kralj Matjaž,
daj mi groš,
da kupim nož,

oster, trden, bel nožiček,
z njim si vrežem čvrsto šibo,
nanjo dolgo nit privežem,
voz pripravim, konjča vprežem,
švrknem, v dir poženem: Hi-ho!
Pa popeljem te k Alenki mični,
Lenki mični, rdečelični.
Odprí, stegni svoj mošnjček,

daj mi groš,
da kupim nož,
križ, kraž,
kralj Matjaž!

Škender.

Zorica in veverica.

„Lej orešek, veverica,
pridi, skokonožica!
Veš, pri nas orehov čaka
polna te bakuljica.“

„Jaz ti bom jih sama trla“,
sladko vabi Zorica.

Figo kaže veverica:
„Misliš, da sem norica . . .“

Dnevi orlovske slave v Brnu.

Prepričan sem, da vam ne povem nič novega. O Brnu že vse veste. Res, niste bili gori, pa tisti, ki so bili, so vam povedali mnogo, mnogo. In če ni bil gori nihče iz vašega kraja,

so vam pravili o Brnu tisti, ki so o tem brali v časopisih. In če vam niso dovolj povedali, ste videli na slikah, na razglednicah, na lepakih, kako lep, kako mogočen je bil veliki orlovski tabor v Brnu na Čehoslovaškem.

Kaj takega še ni videl svet. Toliko Orlov, Orlic, toliko orlovskih prijateljev še ni bilo nikoli v enem mestu. Skoraj s celega sveta so prišli skupaj. Med njimi je bilo 1200 Jugoslovancev, ki so s posebnim vlakom pohiteli v bratovski ljubezni med Orle na severu. Nazaj so prišli pogumni kakor levi, goreči kakor ogenj — saj so pripeljali s seboj poleg drugih dragočnosti svojega zmagovalca, br. Kermavnerja. V tekmi z mnogimi telovadki iz raznih dežel je zmagal in dobil prvo nagrado načelnik Orlovske Podzveze v Ljubljani.

Bratci, sestrice! Ali vam ne sili nehote pomilovalen smeh na lice, kadar se vas nekateri nestrpneži lotijo in se hočejo norčevati iz vas zato, ker ste Orli in ker ste Orlice? Nič se ne pričakajte s takimi, nič jim ne recite, samo pomilujte jih! Biti Orel, biti Orlica — to je bilo morda pred svetom še nedavno poniževalno — danes ni več! Nam je sičér v prvi vrsti do tega, da nas je Bog vesel, dobro se nam pa le zdi, če nas je tudi svet vesel. In nas je — razen tistih, ki imajo kurjo slepoto na očeh, ledeno skorjo na majhnem srcu . . .

Orlovski tabor v Brnu ^{* * *} je pokazal, da Orli in Orlice v vašem kraju niste osamljeni, niste zapuščeni. Tudi Orličiči in Orličice ne! In če je magari samo eden pri vas, če je magari samo ena — pokoncu glavo, navzgor srce! — nisi sam, nisi sama! Tvojih bratov in sester po svetu je kakor listja in trave! Močan si, močna si, ker si zvezan v veliki orlovski ljubezni s tisoči in tisoči po širokem svetu . . .

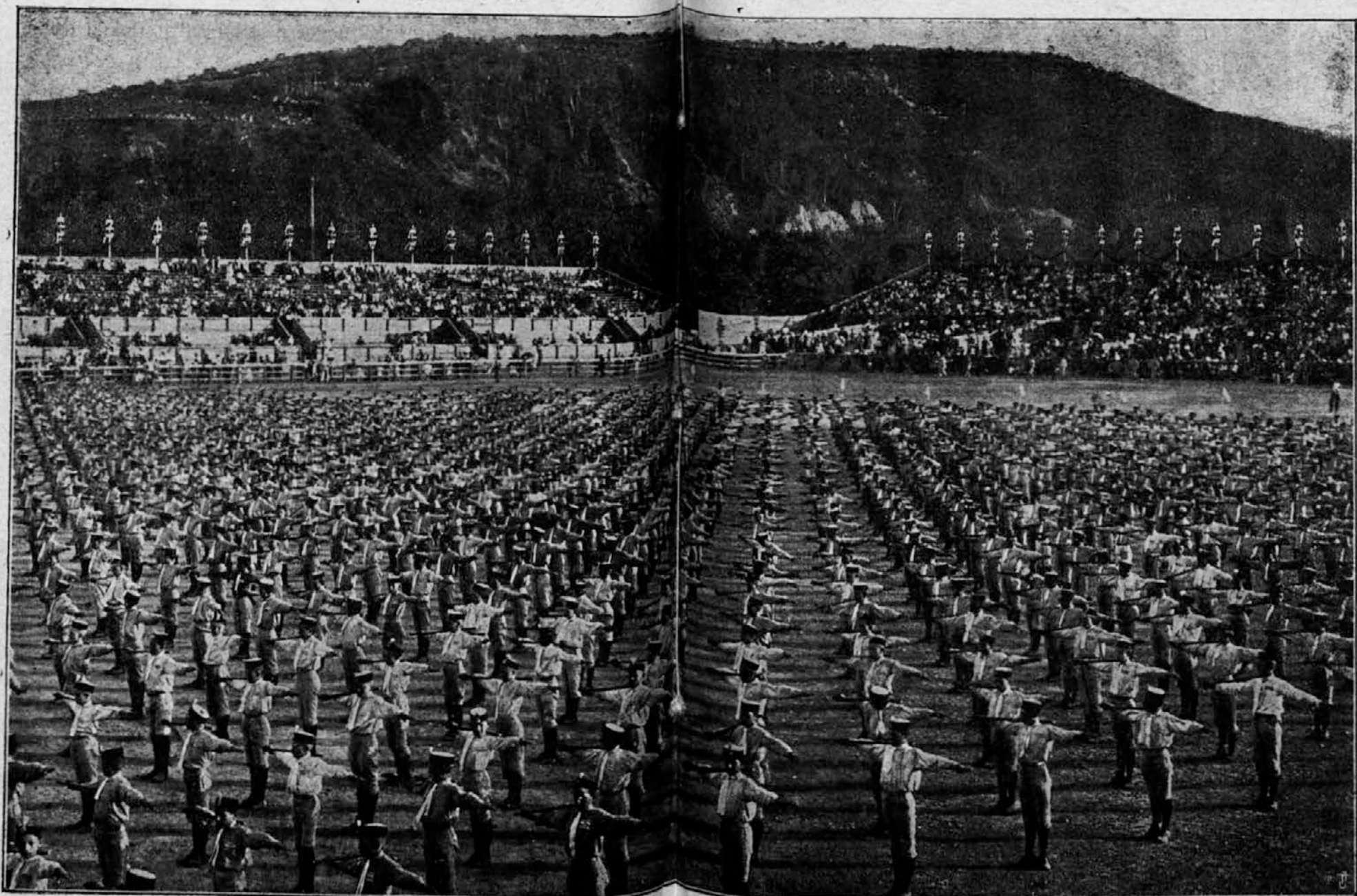
Poglejte te ponosne številke! Te številke, ki so mrtve, pa vendar tako glasno, tako glasno goyore!

Dne 30. julija je bil v Brnu izletni dan naraščaja. 18 posebnih vlakov je pripeljalo skupaj orlovski drobiž. Zvrstili so se Orličiči in Orličice v sprevod, ki je štel nižjega naraščaja 4300 dečkov, 3400 deklic, višjega naraščaja 2250 dečkov in 2460 deklic. Skupaj 12.480 naraščajnikov! 8 godb je šlo z njimi v sprevodu in 88 praporov. — Telovadilo je pa vsega skupaj 11.244 dečkov in deklic, gledalcev je bilo 60.000.

To je samo naraščaj! Še vse večje množice so bile v Brnu, ko so imeli člani in članice svoje dneve. Do smrti bi se utrudil, kdor bi hotel prešteti samo en del te dolge, dolge procesije.

Poglejte na naslednji strani sliko javne telovadbe! Komu ne vzkipi srce pri tem pogledu, kdo si ne želi, da bi tudi sam mogel enkrat sodelovati pri takem taboru?

Prositate dobrega Boga, da ostanete vedno navdušeni Orličiči — in prišel bo tudi za slovenske Orličice in Orličice — veličasten naraščajski dan!

Telovadba Orličev^{as} palicami v Brnu.

P. Krizostom Sekovanič:

Miklavžev večer.

Igrica v enem dejanju.

OSEBE:	TINCA,	SLAVKO,	SV. MIKLAVŽ,
	MILKA,	MIRKO,	DVA ANGELA,
	JULKA,	BOGDAN,	NEKAJ PARKLJEV.

Prvi prizor.

Navadna soba, sredi nje miza. Na levi vrata. Okoli mize sede, oziroma slone Julka, Slavko, Bogdan in Mirko v nestrpnem pričakovanju. Pred seboj imajo knjige, pa le zavoljo lepšega. Milka hodi po sobi na levi strani mize s papirjem v roki in nekoliko nemirna polglasno ponavlja deklamacijo. Na desni spredaj sedi na pručki Tinca istotako s deklamacijo v roki in se med živahnim kretanjem uči. — Ko se dvigne zastor, ostane kake pol minute vse tiho, čuje se le naglo mrmranje, ponavljanje in prelistovanje knjig na mizi.

Tinca (*nestrpno*). Oh, kako dolgo ga ni! Tako rada bi ga že videla!

Milka. Jaz tudi. Bogve, če bo letos zopet tako lepo oblečen kot lani. Imel je rdeč plašč in s srebrom obšit. Pa zlato palico in kapo, z dragimi kamni posuto.

Slavko. Sivo brado je imel in zelo debelo je govoril.

Julka. Miklavž mora biti že zelo star.

Tinca. Kaj ne bo star! Kdo ve, koliko let že nosi darove.

Bogdan. O, ko bi mi hotel letos prinesiti vojaško kapo, sabljo in boben! To bi bil vesel! Lani sem kar skakal, ko sem dobil konja. A brez sablje, kape in bobna ne morem postati general.

Milka. Jaz sem pa zadovoljna, če mi prinese le prav lepo punčko. Tako, ki zna spat. Seveda, lepo bi bilo, če bi navrgel še posteljico, kuhinjico, nekaj obleke, slamnik in čevljičke za punčko.

Tinca. Jaz bi pa rada imela tako žogo, ki tri metre visoko skače. Tako punčko bi si pa tudi želela, kakor si ti o nji govorila.

Slavko. To ste izbirčni! Jaz sem pa zadovoljen s peharjem orehov, hrušk, češpelj in fig. Toliko, da bi jih imel za dva meseca dovolj.

Julka. Joj, kako si ti požrešen! Venomer bi jedel in jedel. Saj si že dosti debel. Ko bi jaz vedela, kje je sedaj Miklavž, bi mu takoj šla naročit, naj ti ne prinese nobenih sladkarij.

Slavko. Ha, ha, Julka! Ti bi mu šla naročit? Rad bi ti verjel, če bi ne bila tako strahopetna. Tako pa vem, da si še

praga ne upaš prestopiti. (*Nenadoma plane kvišku, se prime za glavo in zakriči.*) Brrr-joj, Julka, za hrbtom ti stoji parkelj!

Julka (*zacvili, poskoči in se ozre. Ko vidi, da ni nikogar, se oddahne.*) Oh, kako si me prestrašil, grdun!

(*Vsi so se bili prestrašili, sedaj se smejejo.*)

Slavko. Saj si zaslužila. Čemu se pa delaš bolj junaško kakor si.

Mirko. Oba zaslužita, da vaju parkelj vzame.

Julka. Ti pa kar tiho bodi!

Slavko. Da, da, Mirko, kar molči. Mama je rekla, da ti bo letos Miklavž prinesel leskovo šibo, ker si imel tako slabo spričevalo.

Bogdan. In ker si tako len in trmast. Lani je dobil Pretnarjev Milan palico z rdečo pentljo, drugo jutro je bil pa tepen ž njo. Tako se bo letos s tabo zgodilo, boš videl.

Mirko. Kaj vi veste, kaj mi bo Miklavž prinesel. Jaz ga bom prosil, naj mi da slona in medveda, ki v trebuhu piskata.

Tinca. Le prosi ga, pa ne vem, če boš kaj dobil. Miklavž ima samo pridne rad. Tudi jaz mislim, da te čaka samo prav dolga šiba.

Mirko. Če dobim šibo, jo na mestu zlomim.

Tinca. Oho, potem pa joj tebi! Takoj te bodo parklji pograbili.

Mirko. Brigam se za parklje. Cisto nič se jih ne bojim.

Tinca. Bomo videli. Vidva z Julko bosta gotovo vse parklje kar skozi okno pometala.

Mirko. Jaz že, če bo treba.

Milka. Nikar se ne prepirajte. Jaz ne morem v takem vrišču prav nič ponavljati pozdravne pesemce.

Bogdan. Pa sem res radoveden, kako boš deklamirala pred gospodom Miklavžem.

Mirko (*zasmehljivo*). Uj, uj! Trepetala bo, da se bo vsa hiša tresla.

Milka. Misliš, da se Miklavža bojim? Saj vem, da je dober gospod.

Mirko. A kaj Miklavža! Parkljev, parkljev! Pred njimi boš trepetala.

Milka. Saj prideta tudi dva angela in me bosta branila. Prav nič se ne bojim, da veš.

(*Zasliši se rahlo zvončkanje in rožljanje z verigami. Otroci prisluhnejo, se razburijo in stisnejo skupaj.*)

Julka (*skoči kvišku*). Joj, joj, parklji so zunaj. Vzeli nas bodo. (*Hoče zbežati.*)

Tinca (*jo prestreže in posadi na stol*). Mirna bodi! Manj ko se boš bala, bolje bo. Miklavž te ima zelo rad.

Drugi prizor.

Skozi vrata vstopi Miklavž z dvema angeloma. Za njimi prirogovili nekaj parkljev, ki pa ostanejo prav pri vratih. Otroci vstanejo plahi in strme v Miklavža. Milka vrže papir vstran, stopi pred Miklavža, se globoko prikloni in deklamira.

Milka.

Priklanjamo se,
pozdravljamo te,
visoki gospod,
češčen si povsod!

Kako si bogat,
tvoj plašč je ves zlat
in s srebrom obšit,
s kristali pokrit.

V desnici palico
imaš zakrivljeno.
Na glavi kapo škofovsko,
vso z demanti prepreženo.

Otrokom vsem poznan,
željno pričakovan.
Prišel iz večnih si nebes,
visoki škof in knez.

Prinašaš darov,
konjičkov, vozov,
in sabljic in pušk,
rožičev in hrušk.

Izprazni vreče vse,
izprazni mernike!
nasuj v naročje hlebčkov, prest,
kolačkov in sladkornih zvezd.

Daril nestrpno čakamo.
Ponižno se ti klanjamo.
In tudi vama, angela,
ki škofa verno spremljata.

Miklavž. Pridna deklica. Lepo si povedala, prav lepo. (*Milka odstopi.*) Poglej, angel, v zlato knjigo, če se njeno ime blesti v vrsti pridnih učenk.

Prvi angelj (*pogleda v knjigo in bere*). Da, njeno ime je tu zapisano. Milka ji je ime. Zelo dobro spričevalo je imela — same ene. Pa tudi uboga rada, lepo moli in je usmiljenega srca. Siroti Nežiki je dala prejšnji teden svoj kos kruha, čeprav je bila sama lačna.

Miklavž. Če je pa tako, pa kar povej, česa si najbolj želiš.

Milka. Gospod Miklavž, rada bi imela tako punčko, ki zna odpirati in zapirati oči. Punčka pa potrebuje kuhinje, postelje, slamnika, čevljev in nekaj obleke.

Miklavž (*prvemu angelu*). Zapiši: punčko, kuhinjo, posteljico, čevlje, slamniki in obleko, zraven pa še poln pehar medenih kolačev. (*Milki ponudi palico, da jo poljubi. Potem pokaže na ostale otroke in vpraša angela.*) Kaj pa s temi? Ali so zapisani v zlati knjigi?

Prvi angel (*odpre knjigo in bere*). Da, Tinca, Julka, Slavko, Bogdan.

Miklavž. Pa so vendar samo štirje. Kaj je pa s petim?

Prvi angelj. Njegovega imena ni v moji knjigi. (*Parklji postanejo živahni in rožljajo proti Mirku.*)

Miklavž (*drugemu angelu*). Poglej v knjigo porednežev. Morda najdeš notri njegovo ime.

Drugi angel (*lista po knjigi*). Da, tukaj ga imam zapisa-nega. (*Parklji močno zarožljajo.*) Mirko mu je ime. Lani je bil zelo priden, letos se je pa polenil. Imel je prav slabo spričevalo. (*Parklji hočejo nad Mirka, angela braniti.*)

Miklavž. Tako, tako. Zdaj vem, kakšni ste. Preden dolo-čim vsakemu darilo po zasluženju, se hočem še sam prepričati o vašem znanju. (*Tinci.*) No, Tinca, kaj se pravi krščansko ve-rovati?

Tinca (*odgorori zelo gladko*).

Miklavž. Dobro. — Kakšen dar bi rada imela?

Tinca. Pisano žogo, ki tri metre visoko skače, in prav lepo punčko, ki zna spat.

Miklavž (*prvemu angelu*). Zapiši: žogo in punčko. In ti Julka, kaj se pravi krščansko upati?

Julka (*gladko odgovori*).

Miklavž. Dobro si povedala. Kakšnega daru si želiš?

Julka. Dajte mi voziček, da se bom po svetu vozila. Rada bi pa imela tudi lepo knjigo: Roza Jelodvorska.

Miklavž (*angelu*). Zapiši voziček in Roza Jelodvorska. (*Slavku.*) Kaj se pravi krščansko ljubiti?

Slavko (*počasi odgovarja*).

Miklavž. Vidim, da si priden. Kaj bi rad dobil?

Slavko. Velik pehar orehov, hrušk, češpelj in fig, da jih bo za dva meseca dovolj.

Miklavž. Dobiš. (*Angelu.*) Piši orehov, hrušk, češpelj in fig za pet mesecev. — Ti, Bogdan, nam boš povedal šest resnic.

Bogdan (*jih našteje prav dobro*).

Miklavž. Tako je treba znati, da. Kaj želiš, da ti prinesem?

Bogdan. Vojaško čako in sabljo. Tudi za boben prosim.

Miklavž (*angelu*). Zapiši: čako, sabljo in boben, pa še trobento povrhu. — (*Se obrne k Mirku.*) Toda kaj je s teboj, Mirko? Ne bom te spraševal katekizma, ker vem, da nič ne znaš. Dati ti pa nimam družega, ko dolgo leskovo šibo. Parkljem bom pa ukazal, da te premikastijo. (*Parklji hočejo nadenj.*) Ali si zadovoljen?

Mirko (*v joku*). Ah, gospod Miklavž, usmilite se me! Od-slej bom drugačen. Pridno se bom učil, rad bom molil in vedno bom ubogal. Prizanesite mi letos! Nikar me ne dajte parkljem.

Milka. Gospod Miklavž, uslišite njegove prošnje. Saj se bo poboljšal.

Miklavž. Ker si ti zanj prosila mu za letos prizanesem. (*Parklji se neradi umaknejo.*) Ali če ne boš držal svojih obljub, boš drugo leto dvakrat kaznovan. (*Parklji žugajo s pestmi.*)

Mirko. Ali bom dobil nocoj samo šibo v dar?

Miklavž. Samo šibo.

Mirko (*zajoka*). Ah, go-gospod —!

Miklavž (*odločno*). Molči! Kaj boš zdaj moledoval! Po zasluženju boš dobil šibo pa — mir besedi!

Milka. Oh, prosim, Vi ste tako dobri in usmiljeni, prinesite mu še kaj družega. Vse Vam bo s pridnostjo odslužil.

Tinca. Res, gospod, usmilite se ga.

Julka. Odpustite mu njegovo porednost.

Slavko. Vsaj kaj malega mu dajte.

Bogdan. Drugače bo vse leto jokal.

Miklavž (zase). Na, zdaj pa imam. Ta nedolžna srca so mi zmešala možgane. (*Mirku.*) Radi tvojih bratcev in sestric, ki imajo tako usmiljena srca, bom uslišal tvojo prošnjo, čeprav zaslužiš samo šibo. — Česa si pa najbolj želiš?

Mirko. Slona in medveda, ki v trebuhu piskata.

Miklavž (angelu). Napiši: slona in medveda, zraven pa dolgo leskovo šibo z rdečo pentljo. (*Otrokom.*) Tako, otroci, sedaj moram zopet naprej. Čaka me še dolga pot in mnogo dela. Vi pa nastavite takoj zdaj pehare in košare. Jutri zjutraj boste dobili v njih vse, za kar ste me prosili. Povrhu pa še kaj.

Tinca (stopi pred Miklavža, se mu globoko prikloni in deklamira.)

Ljubljani Miklavž,
obljubil si darove,
zdaj odhajaš spet
v svoje biserne gradove.

Hvala naj ti bo
za tvojo ljubeznivost.
Najponižnejši poklon
za veliko darežljivost.

Za slovo, gospod,
te naša družba prosi,
naj prihodnje leto nam
tvoja roka zopet nosi.

(*Tinca se prikloni in ostali otroci ž njo.*)
Zastor.

Zgodba o slepi in gluhonemi deklici.

(*Nadaljevanje iz II. letnika.*)

Lenčka bere iz knjige.

V zadnjem poglavju smo pisali, kako se je mala Lenčka učila čitati. Izrezljane črke je otipavala z občutljivimi prstki in jih sestavljala v besede in stavke. Tako je res delala tisto, kar pomeni beseda berem, brati — to se pravi: črke in besede je zbirala, oziroma „brala“, kakor beremo gobe, črešnje in jagode...

To je bil začetek. Ko pa je poznala vse črke in so jih njeni prstki znali ločiti drug od druge, ji je dala učiteljica Ana knjigo. Deklica se je pridno učila in je kmalu znala brati iz svojega abecednika.

Kako je neki brala? Morda tako, kakor mi beremo „Orliča“? Morebiti si mislite: Sedaj, ko zna naša Lenčka brati knjige, pa še njej naročimo „Orliča“. Bo vsaj vedela, kaj pišemo in beremo o njej.

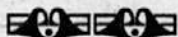
Oha, iz tega pa ne bo nič! Naš list bi moral biti čisto drugače tiskan, da bi ga mogla Lenčka čitati. Kako naj ga pa bere? Videti črk ne more, saj je slepa. Otipati jih tudi ne more. Zamižite in otipajte jih vi, če morete! Nič?! Če bi jih hoteli otipati, bi morale biti črke višje od papirja, katerega se drže. Morale bi biti vzbočene nad papir, da bi se zadel prst óbnje. Pri naših črkah pa kar zdrkne preko papirja in nič ne čuti, da je na njem kaj „črnega na belem“.

Pa še nekaj! Take črke bi morale biti tudi mnogo večje. Če ne, jih imate precej pet ali šest pod prstom, zato ne morete vsake posebej otipati in vsako ločiti od drugih. Vsaj tako velike bi morale biti, kakor so na prvi strani našega lista, kjer je napisano njegovo ime: „Orlič“.

Ampak to bi morale biti velike knjige! Seveda zelo velike. Približno take, kakor so mašne knjige na altarju. Listov bi pa bilo v njih prav malo, ker bi morali biti iz debelega papirja. Skoraj iz lepenke. Iz takih knjig berejo slepci.

Črke niso tiskane z barvo, temveč globoko v papir od ene strani vtisnjene, tako globoko, da na drugi strani lista kar „ven pogledajo“. Zato jih občutljiv prst lahko otiplje in „bere“.

Iz take knjige za slepce se je torej Lenčka naučila čitati. Sedaj vemo kakšen je bil njen napredek. *(Dalje prihodnjič.)*

Vesela pošta brata Nardžiča.

Naslov: Br. Nardžič, Ljudski Dom, Ljubljana.

Priporočilo: Na zadnji strani prav spodaj je povedano, koliko stane „Orlič“. Cena je prav majčkeno višja, nego preteklo leto. Pa ne smete misliti, da bo sedaj „Orlič“ dosti bogat. Oh, ne bo ne! Še bolj bo ubog kakor doslej. Saj je vse drugo še enkrat dražje, „Orlič pa le za pol-krat! Zato tudi letos prav lepo prosimo, da kaj navržete pri naročnini ali pa drugače kaj pošljete v dar. Bog plačaj!

Igro „K mamicil!“ naročajte sedaj pod sledečim naslovom: Nabavna Zadruga, Ljudski Dom, Ljubljana. Pa hitro, ker se bo podražila! — Igro so razni listi zelo hvalili in priporočili. Igrano smo videli doslej na Jesenicah in na Viču. Boljše, zelo dobro so jo igrali na Viču. Vilislava pa bi morala biti bolj kraljeva, Volkodlak bi moral imeti bolj hud in moški glas, „stric“ je pa v III. dejanju popolnoma pozabil, da je „nor“. — Pri obeh predstavah so bili med gledalci večinoma otroci. Priporočali bi, da bi predstavo povsod uvedel kratek pojasnjujoč govor. Igra je sicer jasna, vendar se med predstavo tako rado kaj važnega presliši in potem dejanje slabo razume — zlasti če vlada v dvorani žgolenje malih . . .

Naznanilo. — V Zagrebu so pri OP izdali novo besedilo z notami za „Orlovsko kolo“ in „Orliško kolo“. Vsak komad stane 2 Din in se naroča pri Nabavni Zadrugi v Ljudskem Domu, Ljubljana. Priporočamo!

Iz nabiralnika.

Rajhenburg: — Z velikim navdušenjem moram popisati svojega prijatelja Leopolda Štrbucla. Enčeto in pol sva hodila vsako nedeljo rada k telovadbi. Doma sva bila 10 minut narazen. Prvega junija 1922 se je šel v Zagreb učiti za ključavničarja. Tam so ga radi imeli. Grozna ura ga je pa čakala 15. avgusta. Imel je drugega prijatelja in se je šel z njim v Savo kopat. Njegov prijatelj se zažene v vodo — pa ga ni bilo nazaj. Polde skoči za njim, da bi ga rešil, pa tudi njega ni bilo več iz Save. Oba sta utonila.

Ko so dva dni pozneje stariši zvedeli, bi jim skoraj od žalosti srce počilo. Kaj bi ne žalovala mati za svojim edinim sinom? Žalostna se je odpravila v Zagreb. Pogreb je bil lep. 8 fantov je neslo lepo ovenčani krsti na pokopališče. Vsi žalujemo za pridnim tovarišem in bratom. Žal nam je tudi zato, ker ni umrl doma in nismo Orliči mogli za pogrebom. Naj ostane vsem v spominu! Bog mu daj mir! Zapisal sem pa tudi zato, da se boste varovali globoke vode —

Mi pa veselo napredujemo, posebno sedaj, ko imamo nov prapor. Načelnika imamo radi. Je pa tudi zelo žalosten, ker je imel rajnega Poldeta najrajši. Sedaj pa končam to svojo povest in kličem vsem skupaj Bog živi!
Jožef Medvešek, Orlič.

(To poročilo je res pretresljivo. Rajni Polde nam je bil že znan, saj ima v št. 9.—10. „Orliča“ pisemce na Veseli pošti. Prav iz srca sožalujemo z njegovimi stariši, pa tudi z Orlič v Rajhenburgu. Pri vsem tem smo pa skoraj ponosni na Poldeta. Kakor pravi poročilo, je bil vesten in zgleden Orlič, umrl je pa kot junak, saj je postal žrtev ljubezni do bližnjega, ko je hotel nesrečnega tovariša rešiti iz valov. To je viteško delo, vredno vrlega Orla! Že samo zato smemo upati, da se Poldetu dobro godi na onem svetu, — Marija ga pa na svoj veliki praznik gotovo tudi ni zapustila. — S tem pa nočemo reči, da Joško Medvešek ne piše prav, ko pravi: „da se boste varovali globoke vode“. Zelo pravi! Nalšač siliti nevarnost, ni junaštvo, temveč predrznost! Nesrečo vsi iz dna duše obžalujemo, nauk iz nje si pa tudi za svoje življenje pošteno zapomnimo! — Bratcu Poldetu pa večni mir in časten spomin, posebno v goreči molitvi!

Br. Nardžič.)

Škojfa Loka. — Dragi br. Nardžič! Pošiljam Vam dopis o naši javni telovadbi. Prosim, da denete ta dopis takoj v prihodnji številki v „Orliča“, ker je bilo od Loke šele enkrat pisano. — Rud. Pirc.

(Dopis pa le ni prišel v list. Zato ne, ker je precej podoben onemu iz Središča, pa tudi zato ne, ker ga ni pisal naraščajnik Pirc, ampak neki dijak. Želim pa in hočem, da pišejo res Orlič in Orličice sami. Br. N.)

Polenšak pri Ptuj. — Zvedite Orlič in Orličice širom domovine, da smo tudi tu pri nas taki, ki nam pravijo Orlič. Zelo radi beremo svoje glasilo in vsako številko komaj pričakujemo. Tudi telovadimo radi in smo ponosni Orlič. Ne brigamo se zato, če nas nekateri nasprotniki strašijo, češ: dokler niste stari 14 let, ne smete k orlovski telovadbi, pač pa k sokolski. Povejte nam, br. Nardžič, če je to res. — Orlič s Polenšaka.

(Dragi moji, le brez skrbi pod orlovske peruti! Kam boste hodili k telovadbi izven šole, imate odločati vi in vaši stariši — nihče drugi! Če vam stariši dovolijo med Orle, se ne bojte nobene prepovedi od koderkoli! — Br. Nardžič.)

„Orlič“ izhaja v začetku vsakega meseca. List izdaja uprava „Mladosti“. Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Ljudski dom.

Naročnina za odseke in krožke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 3 dinarje na leto, za vse druge naročnike 5 dinarjev.

Oblastem odgovoren Ciril Mošor.

Urejuje Franc Zabret.

Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“.